षष्ठः अभ्यासः

समयः

चतुर्वादनम्

(4.00)

द्वादशवादनम्

(12.00)

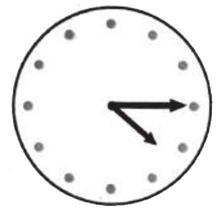

सपादचतुर्वादनम्

(4.15)

सार्धचतुर्वादनम्

(4.30)

पादोन-पञ्चवादनम्

(4.45)

पञ्चवादनम्

(5.00)

इदानीं कः समयः ?

इदानीम् अष्टवादनम्

दिव्या अष्टवादने विद्यालयं गच्छति।

इदानीं कः समयः ? .... ?

.... ।

अहं .... ?

इदानीं कः समयः ?

....

....

त्वं .... ।

इदानीं कः समयः ?

....

....

सर्वे .... ।

ध्यानेन पठत अवगच्छत च –

1:00	एक + वादनम्	= एकवादनम्	1:15	सपाद + एकवादनम्	= सपादैकवादनम्
2:00	द्वि + वादनम्	= द्विवादनम्	2:15	सपाद + द्विवादनम्	= सपादद्विवादनम्
3:00	त्रि + वादनम्	= त्रिवादनम्	3:15	सपाद + त्रिवादनम्	= सपादत्रिवादनम्
4:00	चतुर् + वादनम्	= चतुर्वादनम्	4:15	सपाद + चतुर्वादनम्	= सपादचतुर्वादनम्
5:00	पञ्च + वादनम्	= पञ्चवादनम्	5:15	सपाद + पञ्चवादनम्	= सपादपञ्चवादनम्
6:00	षट् + वादनम्	= षड्वादनम्	6:15	सपाद + षड्वादनम्	= सपादषड्वादनम्
7:00	सप्त + वादनम्	= सप्तवादनम्	7:15	सपाद + सप्तवादनम्	= सपादसप्तवादनम्
8:00	अष्ट + वादनम्	= अष्टवादनम्	8:15	सपाद + अष्टवादनम्	= सपादाष्टवादनम्
9:00	नव + वादनम्	= नववादनम्	9:15	सपाद + नववादनम्	= सपादनववादनम्
10:00	दश + वादनम्	= दशवादनम्	10:15	सपाद + दशवादनम्	= सपाददशवादनम्
11:00	एकादश + वादनम्	= एकादशवादनम्	11:15	सपाद + एकादशवादनम्	= सपादैकादशवादनम्
12:00	द्वादश + वादनम्	= द्वादशवादनम्	12:15	सपाद + द्वादशवादनम्	= सपादद्वादशवादनम्

1:30	सार्ध + एकवादनम्	= सार्धैकवादनम्	1:45	पादोन + एकवादनम्	= पादोनैकवादनम्
2:30	सार्ध + द्विवादनम्	= सार्धद्विवादनम्	2:45	पादोन + द्विवादनम्	= पादोनद्विवादनम्
3:30	सार्ध + त्रिवादनम्	= सार्धत्रिवादनम्	3:45	पादोन + त्रिवादनम्	= पादोनत्रिवादनम्
4:30	सार्ध + चतुर्वादनम्	= सार्धचतुर्वादनम्	4:45	पादोन + चतुर्वादनम्	= पादोनचतुर्वादनम्
5:30	सार्ध + पञ्चवादनम्	= सार्धपञ्चवादनम्	5:45	पादोन + पञ्चवादनम्	= पादोनपञ्चवादनम्
6:30	सार्ध + षड्वादनम्	= सार्धषड्वादनम्	6:45	पादोन + षड्वादनम्	= पादोनषड्वादनम्
7:30	सार्ध + सप्तवादनम्	= सार्धसप्तवादनम्	7:45	पादोन + सप्तवादनम्	= पादोनसप्तवादनम्
8:30	सार्ध + अष्टवादनम्	= सार्धाष्टवादनम्	8:45	पादोन + अष्टवादनम्	= पादोनाष्टवादनम्
9:30	सार्ध + नववादनम्	= सार्धनववादनम्	9:45	पादोन + नववादनम्	= पादोननववादनम्
10:30	सार्ध + दशवादनम्	= सार्धदशवादनम्	10:45	पादोन + दशवादनम्	= पादोनदशवादनम्
11:30	सार्ध + एकादशवादनम्	= सार्धैकादशवादनम्	11:45	पादोन + एकादशवादनम्	= पादोनैकादशवादनम्
12:30	सार्ध + द्वादशवादनम्	= सार्धद्वादशवादनम्	12:45	पादोन + द्वादशवादनम्	= पादोनद्वादशवादनम्

अभ्यासः

1. उदाहरणं दृष्ट्वा वाक्यानि रचयत –

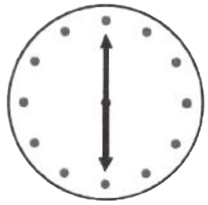

प्रातः | सायम्

यथा – रजनीशः प्रातःकाले षड्वादने विद्यालयं गच्छति सायङ्काले च षड्वादने अध्ययनं करोति।

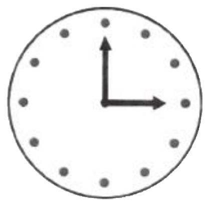

प्रातः | सायम्

प्रातः | सायम्

2. अधोलिखितदिनचर्यायां रिक्तस्थानानि कालबोधकशब्दैः पूर्यन्ताम् –

अहं .... वादने उत्तिष्ठामि .... च भ्रमणाय गच्छामि। तत्पश्चात् स्नानाल्पहारादिकं कृत्वा .... विद्यालयं गत्वा .... विद्यालयात् आगत्य .... भोजनं कृत्वा .... शयनं करोमि। पुनः .... उत्थाय .... वादनतः .... वादनपर्यन्तं गृहकार्यं करोमि। .... वादनतः .... पर्यन्तं क्रीडामि। रात्रौ .... भोजनं करोमि, ... वादनपर्यन्तम् अध्ययनं करोमि .... वादने च शयनाय गच्छामि।

3. उचितकालबोधकपदैः रिक्तस्थानानि पूरयत –

(क) सञ्जीवः प्रातः .... (5:00) जागर्ति।

(ख) अधोक्षजः .... (5:30) ईशवन्दनां करोति।

(ग) हार्दिकः .... (6:45) विद्यालयं गच्छति।

(घ) सौम्या .... (2:15) गृहं प्रत्यागच्छति।

(ङ) वैभवः रात्रौ .... (10:00) शयते।